

OCENJUJEMO

Gledališče

Felicia Zeller: *Kaspar Hauser morje hiš* SLG Celje

★★★★★

Drama *Kaspar Hauser morje hiš* na prvi pogled deluje kot izrazito »politična«, takšne interpretacije lahko beremo tudi v spremnih besedilih, v katerih se veliko uporabljajo danes modne floskule, kot sta kapitalizem in neoliberalizem, ki – vsaj v slovenskem prostoru – zaradi inflatorne rabe nimata več nobene teže in sta postali prazni abstraktni frazi.

Delo Felicie Zeller seveda je politično, vendar v najširšem pomenu besede, in sicer kot odraz izgube vitalnosti družbe, katere dinamika se vrti v praznem teku brez določljivega smisla, vzročnosti, samozavedanja in prepoznavne identitete, kar rezultira v profesionalni in intimni alienaciji ter permanentnem konfliktu posameznika z družbo in samim seboj. Iskati vzroke v napakah sistema se sicer zdi na videz logično, v resnici pa je zgolj priročen izgovor in poskus odveze

odgovornosti.

Ozadje akutnih socialnih stisk seveda ni nepomembno, Kasparjev Hauserjev je danes veliko in večina ni deležna ustrezne pomoči in pozornosti, kaj šele Hauserjeve slave, vendar je v ospredju risanje vzporednic med tistimi, ki so potrebni pomoči, in tistimi, ki naj bi jo dajali. Neredko se zdi, da je zgolj igri naključij prepuščeno, na kateri strani se kdo znajde, poleg tega pozicije niso trdne, človek zlahka prestopi navidezno mejo, ki loči terapevta od pacienta.

Kar ostane, so besede, ki sicer ohranjajo temeljno teleološko strukturo pomena in so nosilec povsem defabulariziranega dogajanja, vendar se obenem zaradi njihovega neprekinjenega toka brišeta semantični pomen ter stilistična in logična koherenca. Dialogi izgubljajo svoj polarni naboj in se spreminjajo v pasivne monologe, govor se transformira v motorično aktivnost, ki kakor da ni več imanentna protagonistu, nezmožnost pristne in osvobajajoče komunikacije postane popolna.

Atmosfera projekta režiserja in dramaturga **Janeza Pipana**

povsem odgovarja takšni intenci dramatičarke. Čustvene amplitude socialnih delavk Anike (Liza Marija Grašič), Barbare (Barbara Medvešček) in Silvie (Barbara Medvešček) so občasno sicer visoke, večinoma pa plitke ali pa jih sploh ni, saj njihovo na videz vzvišeno poslanstvo dobiva značaj nerešljive absurdnosti. Vzdušje odtujenosti še potencirata scenografija (Sanja Jurca Avci) ter glasba (Damir Avdič) s kitarskimi rifi in saksofonskimi vložki, ki edini prekinjajo sicer povsem monoton ritem predstave.

Nedvomno zanimivo delo Zellerjeve, ki pa se tudi nekoliko izgublja v artističnem poigravanju s (pre)obilico besed, tako da postane socialna in emocionalna nota skozi izredno gost retorični raster fluidna in neprepričljiva. V tem pogledu je – še zlasti za slovenskega gledalca – veliko bolj poveden kratek sestavek sekretarke ZPM Anite Ogulin v gledališkem listu, ki zgolj s tremi resničnimi zgodbami iz našega vsakdana sproži večji motivacijski odziv od več kot poldruge ure odrskega dogajanja.

PETER RAK

